

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 8, Sokolovská 182

Sokolovská 182, Praha 8, 180 00 Praha 8 – Libeň

Identifikátor školy: 600 039 650

Termín konání inspekce: 5. a 6. dubna 2004

Čj.:	01 0331/04-1029
Signatura:	oa8ax121

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pětitřídní mateřská škola je právním subjektem, zřízeným Městskou částí Praha 8, Zenklova 35. Součástí předškolního zařízení je školní jídelna, která nebyla předmětem inspekční činnosti. Kapacita mateřské školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 125 dětí, kapacita školní jídelny 175 jídel. Výjimka z počtu dětí podle vyhlášky o mateřské škole je dohodou se zřizovatelem stanovena na 25 pro každou třídu, celkem 125 dětí. V současné době je v mateřské škole zapsáno 125 dětí. Věkové složení všech tříd je heterogenní. V mateřské škole jsou integrovány dvě děti se speciálními potřebami, bez uplatnění nároku na finanční dotaci a na snížení počtu dětí ve třídě.

Mateřská škola je svým projektem od roku 1997 zařazena v síti Mateřských škol podporujících zdraví, v souladu se stanovenými principy projektu pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy zabezpečuje (včetně ředitelky školy) jedenáct pedagogických pracovníků, z toho devět žen a dva muži. Všichni učitelé pracují na plný pracovní úvazek, jejich rozpis služeb je sestaven promyšleně a umožňuje efektivní pedagogické působení v nízkopočetných skupinách dětí. Osm pedagogů splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, dva z nich mají vysokoškolské vzdělání v oboru. Dva pedagogové studovali vychovatelství a jeden absolvoval vysokou školu odlišného oboru, celkem tři učitelé tedy nemají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Věkové složení pedagogického sboru je optimální, převážná většina má dostatečné zkušenosti v práci. V organizaci činnosti a provozu mateřské školy se projevují specifika zvoleného programu. Organizační a provozní řád školy jsou zpracovány v souladu se zásadami projektu. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně stanoveny. V řádu mateřské školy se prolínají pravidla pro zaměstnance, rodiče i děti a navzájem se doplňují, vytváří sourodé požadavky na jejich chování, vymezena jsou práva i povinnosti. Přenos informací uvnitř školy je funkční, je plánovitě realizován prostřednictvím osobního kontaktu i pravidelných četných setkání zaměstnanců. Pedagogické rady jsou účelným poradním orgánem, který se zaměřuje na cílená témata školního programu a současně operativně řeší aktuální problémy organizačního i pedagogického charakteru.

Ředitelka školy se podle filozofie školního projektu maximálně snaží uplatňovat participační a kooperační styl řízení. Poskytuje zaměstnancům možnost se podílet na rozhodování a vytváří předpoklady pro dobré pracovní vztahy a vzájemné respektování jednotlivců. Je náročná při prosazování zásad programu Mateřských škol podporujících zdraví a vyžaduje od

všech zaměstnanců jeho realizaci. Zajistila uvádění a pomoc učitelům bez pedagogické a odborné způsobilosti a v současné době sama sleduje jejich profesionální růst. Maximálně podporuje další vzdělávání pedagogů, organizuje i samostatné vzdělávací akce v rámci mateřské školy. Kontrolní systém ředitelky školy je promyšlený a funkční. Její hospitační činnost je plánovaná i namátková a záznamy obsahují klady i nedostatky práce učitelek s následným doporučením. Vysokou úroveň rozborových schopností prokázala při hospitační činnosti v průběhu inspekce. Analytické hodnocení výchovně vzdělávací práce pozitivně ovlivňuje její kvalitu a vede k odstraňování nedostatků. V oblasti plánování lidských zdrojů usiluje ředitelka obohatit pedagogický sbor o mužské prvky, které jednoznačně příznivě ovlivňují působení na děti.

Systém hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců je zpracován podle pravidel naplňovaného programu Mateřské školy podporující zdraví a vytváří tak současně i víceúrovňovou kontrolu. Ředitelka každoročně zpracovává výsledky dotazníků pro zaměstnance, které se následně stávají východiskem pro změny ve školním kurikulu a obsahu ročního plánu. Vedení zaměstnanců ke kritickému myšlení a schopnost pojmenovat nedostatky je zárukou kvalitativního posunu práce mateřské školy.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Mateřská škola sídlí v třípodlažní budově, která byla pro školské účely otevřena již v roce 1904. Přes tuto skutečnost působí moderním dojmem. Kromě samostatné místnosti pro každou třídu je zde tělocvična, dvě ložnice, dětské šatny a umývárny, kancelář ředitelky, dvě menší víceúčelové místnosti, zázemí školní kuchyně a prostorná jídelna. K pobytu dětí slouží také chodby, které jsou vybaveny tělovýchovným zařízením (skluzavka a horolezecká stěna). Vzhledem k tomu, že třídy nejsou dostatečně velké, ale mají vysoké stropy, iniciovala ředitelka vybudování dřevěných pater v rohové části místnosti (zatím ve třech třídách). Vznikl tak další víceúčelový prostor ke klidným hrám, relaxaci, popřípadě sportování, protože dvě ze tří instalovaných pater směřují zpět do prostoru skluzavkou respektive tobogánem. Nábytek je převážně policový a tvoří různá zákoutí, pracovní místa a herní koutky. Sedací nábytek je funkční. Chodby, schodiště i šatny jsou velmi vkusně zdobené. Estetickou i orientační funkci zde mají barvy (rozlišení tříd, jejich šaten, umýváren apod.). Ke škole přiléhá zahrada, která poskytuje vynikající zázemí pro rekreaci a sportovní vyžití dětí. Její vybavení je netradiční (víceúčelový dřevěný program, pergola nad pískovištěm, kruhová lavička kolem stromu) a přesto má ředitelka připravený projekt na další budování: hřiště na míčové hry, vodní tobogán, přírodní bludiště atd.

Škola je výborně vybavena hračkami, pomůckami i materiálem. Důraz je zde kladen na potřeby k tvořivosti (drobný výtvarný materiál, hudební nástroje, didaktické pomůcky), sportovní vybavení (balanční míče, skákadla, atypické interiérové houpačky apod.). Nechybí hudební nástroje, dostatek literatury, zajímavých stavebnic. Ve dvou třídách jsou výukové počítače KIDSMART. Děti se starají o rybičky a vodní želvy.

Ředitelka školy systematicky sleduje využívání materiálních zdrojů. O průběžné doplňování potřeb se starají učitelky jednotlivých tříd, a tím je také zajištěno, že jsou zakoupené pomůcky skutečně využívány.

Materiálně-technické podmínky jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program představuje Školní kurikulum, které vytvořil pedagogický kolektiv pod vedením ředitelky v souladu s programem „Mateřská škola podporující zdraví“ (ředitelka školy je spoluautorkou tohoto projektu). Tím je realizován soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. Program obsahuje charakteristiku školy, analýzu realizace programu v uplynulých letech, skryté a formální kurikulum (konkrétní prostředky k naplňování cílů), hodnocení a spolupráci s ostatními partnery. Na tento dlouhodobý materiál navazuje prováděcí plán pro současný školní rok. Propracovanost jednotlivých kapitol svědčí o dokonalém porozumění všem hlavním principům výchozího programu. Na školní kurikulum navazují třídní tematické plány, jejich vyhodnocování a záznamy o dětech.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena v předepsaném rozsahu na příslušných tiskopisech. Drobné nedostatky byly s ředitelkou školy v průběhu inspekce prodiskutovány a odstraněny.

Velmi dobré úrovně dosahují záznamy o dětech. Dokumentace dětí se speciálními potřebami je vedena systematicky, v souladu s pokynem k integraci.

Vedení povinné dokumentace je průkazné.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu probíhá podle vytvořeného systému a má několik rovin. Při každodenní práci učitelé průběžně vyhodnocují kvalitu vzdělávacího procesu a zjištění zaznamenávají do tematických plánů. Následuje společná činnost při jednání pedagogických rad (každý měsíc). Jedenkrát ročně také pedagogové vyplňují dotazník, ve kterém hodnotí svou práci i práci celé školy. Ředitelka školy postupuje obdobně a provádí hospitační a kontrolní činnost. Systematicky své podřízené vede k sebeevaluaci a spoluzodpovědnosti při plnění společných cílů. Při závěrečném hodnocení jsou brány v potaz i názory rodičů a spolupracujících partnerů.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je propracovaný a účinný.

V organizaci výchovně-vzdělávací práce je patrné uspořádání činností ve prospěch spontánních aktivit jako nezastupitelných a sebezvíjejících. Dětem je vždy v činnostech poskytován dostatečný časový prostor, alternativní volba a ve svých rozhodnutích jsou respektovány. V průběhu dne mají dostatečné příležitosti ke spontánnímu pohybu. Z hlediska psychohygieny je garantováno vhodné podnětné prostředí a sociální klima podporující emoční vývoj dítěte. Uspokojování tělesných a duševních potřeb dětí, specifických pro předškolní věk, je zajištěno. Děti svačí ve třídách v době od 8 do 9 hod., průběžně, podle individuální volby. Organizace obědů v jídelně je velmi promyšlená a efektivní. Pitný režim je zaveden, nedostatkem je pouze nedostatečný způsob jeho podněcování. Odpolední odpočinek mladších dětí je orientován do stálých ložnic, starší děti pouze krátce odpočívají a pak jim učitelky nabízejí činnosti podporující školní připravenost.

Úzká spolupráce s rodinou je jednou z hlavních zásad zvoleného programu. Otevřenost mateřské školy se v průběhu dne realizuje nabídkou rodičům, aby se účastnili na školním programu. Také v adaptačním období dětí jsou rodiče ve třídách přítomni. Aktivita rodičů se projevuje v jejich vstřícné pomoci při spolupráci na školním časopise i jiných aktivitách

školy. Pravidelné měsíční schůzky a funkční informační vývěsky v prostorách školy garantují potřebnou informovanost rodičů. Vyhodnocení dotazníků pro rodiče dává škole potřebné informace o jejich názorech a přáních.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy.

Sebeevaluaci je v mateřské škole věnována mimořádná pozornost. Systémy hodnocení jsou zabudovány ve vlastním programu školy. Průběžné hodnocení činnosti a vzniklá zpětná vazba pozitivně ovlivňuje další výchovně-vzdělávací práci. Ředitelka školy se zaměřuje na vedení zaměstnanců ke kritickému myšlení a pravidelně jejich pedagogické působení hodnotí. Výsledky dotazníků se stávají východiskem pro změny ve školním kurikulu.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Nenaplnění podmínky odborné a pedagogické způsobilosti u tří učitelů převážně neměla negativní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací práce.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti byly motivovány především podnětností prostředí a rozmanitostí nabídky dostupně umístěných hraček a pomůcek. Velkým přínosem je vybavení tříd nadúrovňovými sestavami, ve kterých si děti mohou hrát i uplatňovat pohybové aktivity. Také způsob možné volby dětí hrát si na chodbě s využitím horolezecké stěny nebo skluzavky, případně navštívit jiné třídy a účastnit se her tam, napomáhá uspokojování dětských potřeb. Ve většině tříd učitelky částečně začleňovaly vzhledem k velikonočnímu období skupinové nebo individuální výtvarné činnosti. Oblíbené byly konstruktivní hry, ve kterých děti prokazovaly obratnost a schopnost představivosti a fantazie. Méně se děti věnovaly rozvíjení námětových her. Učitelky dětskou spontaneitu neomezovaly, naopak ji svým podporujícím přístupem rozvíjely. Převážně se snažily upevňovat dodržování smluvených pravidel chování, která děti sice znaly, avšak ne vždy je zcela uplatňovaly. Děti se cítily spokojeně, velmi dobře mezi sebou komunikovaly a spolupracovaly, dokázaly se ve skupině domluvit a tolerovat. Vztah k učitelkám je velmi přirozený a partnerský, zvláště patrná je interakce ve třídách, kde učí muži. Jejich autoritu děti přijímají s ochotou, jsou vyhledáváni i dětmi z okolních tříd a vtahováni do jejich hry. Učitelé mají schopnost se dobře začleňovat do žádaných rolí a zhostit se jich se smyslem pro humor. Děti měly ve všech třídách dostatek příležitosti k manipulaci a seberealizaci. Velmi dobře se děti zapojují do práci na dětském počítači od firmy IBM s programem Kidsmart, se kterým úspěšně pracují podle stanovených pravidel. V jedné třídě se děti věnovaly s učitelkou přípravě oslavy pro kamaráda, který měl narozeniny. Zde se dobře projevovalo využití sociálně-kulturních návyků a prožitků dětí, méně dobře byla zvládnuta smysluplná organizace činností. V jiné třídě nabízela učitelka dětem vybarvování mandal, méně však podporovala jiné tvořivé a námětové hry, takže některé děti poměrně dlouho hledaly přitažlivou činnost.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Řízené činnosti byly ve většině případů tematicky propojeny s blížícími se svátky Velikonoc, popřípadě navazovaly na aktuální dětské zkušenosti a zážitky (komunitní kruhy). Tím byla zajištěna dostatečná motivace pro aktivity dětí. Při hodnocení dbali pedagogové na adresnost a poskytování zpětné vazby dětem.

Při plánování vycházejí pedagogové z tematických plánů, které však mají v různých třídách různou úroveň propracování, podobně jako individuální záznamy o dětech. Řízené činnosti probíhaly někdy frontálně (komunitní kruhy), jindy skupinově či individuálně (výtvarné činnosti, hra na flétnu, cvičení na balančních míčích apod.). Tomu byly přizpůsobeny metody

práce. Pedagogové však vždy dbali na to, aby děti měly možnost co nejvíce samostatně tvořit, přemýšlet, pozorovat, experimentovat a vyjadřovat své názory nebo dotazy. Aktivita dětí byla výrazně upřednostňována před pasivním přijímáním poznatků. Při komunitních kruzích navodili učitelé téma a děti se k němu postupně vyjádřily. Témata byla jak prožitková, tak znalostní či problémová. Pravidlo vzájemného naslouchání děti zcela respektovaly. Zároveň prokázaly komunikační i vyjadřovací vyspělost. Při výtvarných činnostech nabízely učitelky dětem především malování kraslic, ale také vybarvování dětských mandal (kruhové obrázky). Při cvičení na balančních míčích zařadila učitelka úvodní rušnou část, cvičení jednotlivců i dvojic, v závěru slalom s míčem. Cvičení mělo spád i dostatečný fyziologický účinek a přineslo dětem radost z pohybu i z postupného osvojování manipulace s velkým míčem. Přístup všech pedagogů k dětem byl partnerský, vstřícný a výrazně podporující jejich samostatnost.

Skupinová práce ve výuce děti při hře na flétnu zahrnovala široký okruh působení učitelky včetně dechového a prstového cvičení, hrových a pohybových činností. Děti projevovaly aktivní zájem a měly už velmi dobré výsledky.

Řízené činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

V úrovni pohybových dovedností se projevuje kvalitativní posun, vzhledem ke zvýšené pozornosti učitelů a motivaci dětí ke spontánnímu pohybu. Sebeobslužné dovednosti dětí jsou systematicky rozvíjeny v průběhu celého dne, děti jsou samostatné a obratné. Velký důraz je kladen na hygienické návyky, které jsou u starších dětí úspěšně fixovány. Příznivé sociální klima a heterogenní věkové složení tříd podporuje sociální zrání dětí. Jsou vedeny k morálním hodnotám a kladným mezilidským vztahům, v době inspekce se nevyskytovaly konflikty ani známky agrese. V komunikativních dovednostech děti projevovaly velmi dobré dovednosti. Možnost volby činností umožňuje upevňování rozhodovacích schopností dětí a přispívá k autonomnímu chování. Omezení výkonového zaměření a důraz na proces tvořivých činností dětí vede k rozvoji fantazie a představivosti.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. Mateřská škola pořádá zájmové aktivity pro děti v rámci svého školního vzdělávacího programu. Všechny nabídky realizují zdarma učitelé mateřské školy podle zájmu jednotlivých dětí v době provozu mateřské školy. Děti mají možnost docházet do kroužku výuky flétny, floorballu, cvičení na balančních míčích a her s vláčky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 19/99 z 28. června 1999
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 8 s účinností od 1. ledna 2002
3. Dokumentace k evidenci dětí pro školní rok 2003/2004: evidenční listy dětí, přehledy docházky
4. Přehledy výchovné práce ve školním roce 2003/2004

5. Personální dokumentace současných pedagogických pracovníků
6. Školní vzdělávací program (pro období tří let) a třídní vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004
7. Řád školy, provozní řád, organizační řád, pravidla komunikace
8. Zápisy z pedagogických rad, provozních porad ve školním roce 2003/2004
9. Výkaz o mateřské škole MŠMT V1-01 k 30. září 2003
10. Hospitační záznamy ve školním roce 2003/2004
11. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí, uzavřená pro školní rok 2003/2004
12. Kniha úrazů
13. Dokumentace integrovaných dětí ve školním roce 2003/2004
14. Dotazníky pro učitelky, analýza realizace vzdělávacího programu
15. Kritéria pro hodnocení práce pedagogických i provozních zaměstnanců
16. Záznamy o dětech – školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce umožňují efektivní realizaci zvoleného vzdělávacího programu včetně integrace dětí se speciálními potřebami. Promyšlená organizace provozu uspokojuje nároky dané uplatňovaným projektem Mateřská škola podporující zdraví. Pedagogické řízení je systematické a garantuje odborný růst pedagogů.

V materiálně-technických podmínkách se promítá invence a cílevědomost vedení mateřské školy. Podnětnost prostředí poskytuje kvalitní podporu školnímu vzdělávacímu programu.

Efektivita vzdělávací práce není v jednotlivých třídách zcela vyrovnaná. Příčinou drobných metodických nedostatků byla menší zkušenost pedagogů nebo chyby v organizaci. Přesto jednoznačně převažovaly progresivní účinné formy a metody práce, které vedou k úspěšnému naplňování vzdělávacího programu a cílových kompetencí dětí. Mikroklima školy příznivě ovlivňuje jejich osobnostní a sociální rozvoj.

Od minulé inspekce v práci mateřské školy je patrný kvalitativní posun, zejména v nabídce pohybových aktivit.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	J. Černá v. r.
Členové týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v. r.

V Praze dne 13. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 4. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ludmila Šprachtová

L. Šprachtová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, J. Černá, Arabská 683, Praha 6.. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-05-03	01 0331/04-1029
Zřizovatel M.Č. Pha 8 Zenklova 35	2004-05-03	01 0331/04-1029

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.